

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

INFORMACJA O WYNIKACH KONTROLI BEZPIECZEŃSTWA MEBLI DO SPANIA

Warszawa, I kwartał 2015 r.

I. CEL KONTROLI

Celem kontroli była ocena bezpieczeństwa różnego typu mebli do spania do użytku domowego, przeznaczonych dla młodzieży i dorosłych oraz eliminowanie z rynku produktów, które mogą stwarzać zagrożenie dla zdrowia i życia użytkowników.

Ponadto w toku kontroli weryfikowano legalność prowadzenia działalności gospodarczej przez kontrolowanych przedsiębiorców.

II. ZAKRES I SZCZEGÓŁOWE USTALENIA KONTROLI

Kontrola miała charakter ogólnokrajowy i została zrealizowana w I kwartale 2015 r.

Sprawdzeniem objęto w sumie 84 przedsiębiorców, w tym:

- 17 producentów,
- 31 placówek sprzedaży detalicznej,
- 36 sklepów wielkopowierzchniowych.

Kontrola dotyczyła mebli do spania do użytku domowego, przeznaczonych dla młodzieży i dorosłych, takich jak: łóżka, łóżka piętrowe, łóżka chowane, kanapy, sofy, narożniki, fotele rozkładane, tzw. „amerykanki” itp.

Z uwagi na to, że brak jest szczegółowych przepisów Wspólnoty Europejskiej dotyczących bezpieczeństwa mebli do spania, inspektorzy IH oceniali bezpieczeństwo tych produktów:

- zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o *ogólnym bezpieczeństwie produktów* (Dz. U. z 2015 r., poz. 322), z uwzględnieniem wymagań określonych w normach będących transpozycją norm europejskich uznanych przez Komisję Europejską za zgodne z przepisami dotyczącymi ogólnego bezpieczeństwa produktów - w przypadku niniejszej kontroli normą:
 - PN-EN 1129-1:2000 *Meble. Łóżka chowane. Wymagania bezpieczeństwa i badanie. Wymagania bezpieczeństwa*,
- zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy o *ogólnym bezpieczeństwie produktów*, z uwzględnieniem wymagań wynikających z dobrowolnych norm krajowych państw członkowskich Unii Europejskiej będących transpozycją norm europejskich innych niż normy uznane przez Komisję Europejską za zgodne z przepisami dotyczącymi ogólnego bezpieczeństwa produktów - w przypadku niniejszej kontroli norm:
 - PN-EN 747-1:2012 *Meble. Łóżka piętrowe i łóżka wysokie mieszkaniowe. Część 1: Wymagania bezpieczeństwa, wytrzymałości i trwałości*,
 - PN-EN 1725:2001 *Meble mieszkaniowe. Łóżka i materace. Wymagania bezpieczeństwa i metody badań*,
- zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy o *ogólnym bezpieczeństwie produktów*, z uwzględnieniem spełniania wymagań Polskich Norm:
 - PN-F-06001-1:1994 *Meble mieszkaniowe. Postanowienia ogólne.*,

**Informacja o wynikach kontroli bezpieczeństwa mebli do spania
przeprowadzonych w I kwartale 2015 r.**

Skontrolowano łącznie 437 partii mebli, z czego zakwestionowano ze względu na różne nieprawidłowości 121 z nich (27,7 proc.).

W toku badań organoleptycznych zakwestionowano z uwagi na występowanie wad konstrukcyjnych bezpieczeństwo 24 partii produktów (5,5 proc. skontrolowanych).

Ujawnione wady to:

sofy, tapczany, fotele rozkładane, amerykańki

- samoczynne opadanie (zamykanie się) klapy pojemnika na pościel po jego uniesieniu do pozycji pionowej - 7 partii,
- rozwiązania konstrukcyjne niezapewniające stateczności mebla - 7 partii,
- rozwiązania konstrukcyjne niezapewniające stateczności mebla i niewłaściwe zamocowanie zszywek tapicerskich - 1 partia,
- rozwiązania konstrukcyjne niezapewniające stateczności mebla i szczelina między oparciem a tylną częścią siedziska - 1 partia,
- rozwiązania konstrukcyjne niezapewniające stateczności mebla, szczelina między oparciem a tylną częścią siedziska oraz pomiędzy lewym oparciem bocznym a tylną częścią leżyska - 1 partia,
- niewłaściwe zamocowanie metalowych zszywek tapicerskich - 1 partia,
- samoczynne opadanie (zamykanie się) klapy pojemnika na pościel po jego uniesieniu do pozycji pionowej, występowanie zbyt dużych szczelin pomiędzy oparciem a górną częścią leżyska - 1 partia,
- samoczynne opadanie (zamykanie się) klapy pojemnika na pościel po jego uniesieniu do pozycji pionowej, występowanie zbyt dużych szczelin pomiędzy oparciem a górną częścią leżyska, brak mechanizmu blokującego, skutkujące samoistnym przemieszczaniem się elementów mebla - 1 partia,

łóżka piętrowe

- brak jednej barierki wzdłuż długiego boku łóżka górnego oraz zbyt duża odległość od podłogi do górnej powierzchni pierwszego stopnia drabinki - 1 partia,
- zbyt duża odległość od podłogi do górnej powierzchni pierwszego stopnia drabinki, za mała przestrzeń między dwoma kolejnymi stopniami, zbyt płytkie stopnie - 1 partia,
- występowanie zbyt dużych: otworów przelotowych w miejscu mocowania barierki zabezpieczającej, otworów przelotowych w dnie łóżka, zbyt mała odległość między górną krawędzią barierki zabezpieczającej a górną powierzchnią podstawy łóżka, zbyt duża przerwa na dostęp do łóżka górnego - 1 partia,

narożnik

- ostra powierzchnia na skosie listwy stanowiącej przednie wykończenie leżyska, niezabezpieczenie wystających poza krawędź stelaża ostrych, wąskich krawędzi listwy - 1 partia,

Z kolei, nieprawidłowości w oznakowaniu ujawniono w przypadku 112 partii produktów, co stanowi 25,6 proc.

**Informacja o wynikach kontroli bezpieczeństwa mebli do spania
przeprowadzonych w I kwartale 2015 r.**

Stwierdzono następujące uchybienia:

- brak dołączonej instrukcji użytkowania - 54 partie,
- brak lub niepełne dane przedsiębiorcy wprowadzającego produkt na rynek - 52 partie,
- niepełne zapisy w instrukcji użytkowania gwarantujące prawidłowe i bezpieczne użytkowanie produktu - 29 partii,
- brak danych umożliwiających identyfikację produktu - 10 partii,
- brak oznaczeń na produkcie - 9 partii,
- instrukcje użytkowania i ostrzeżenia na produkcie wyłącznie w obcym języku, bez polskiej wersji językowej - 3 partie.

Niektóre produkty były kwestionowane ze względu na więcej niż jedną nieprawidłowość.

Szczegółowe dane liczbowe oraz dane dotyczące stwierdzonych nieprawidłowości zostały ujęte w załączniku nr 1 do niniejszej informacji.

Ponadto w toku prowadzenia czynności kontrolnych w przypadku jednego kontrolowanego przedsiębiorcy stwierdzono nieprawidłowości w odniesieniu do legalności prowadzonej przez niego działalności gospodarczej. Przedsiębiorca ten nie dokonał wpisu w CEIDG adresu dodatkowego miejsca wykonywania działalności gospodarczej. W toku kontroli właściciel kontrolowanej jednostki uaktualnił dane. Za niedopełnienie obowiązku zgłoszenia do ewidencji działalności gospodarczej zmian danych objętych wpisem przedsiębiorcę ukarano mandatem karnym kredytowanym w wysokości 100 zł (art. 60¹ §2 KW).

W wyniku poczynionych ustaleń:

- przekazano 17 akt kontroli do UOKiK celem wszczęcia postępowań administracyjnych,
- wystosowano 48 pism informacyjnych/wystąpień pokontrolnych odnośnie stwierdzonych nieprawidłowości w oznakowaniu do przedsiębiorców odpowiedzialnych za wprowadzenie zakwestionowanych mebli do spania na rynek,
- przekazano 4 pisma informacyjne do właściwych terenowo inspektoratów Inspekcji Handlowej.

Należy podkreślić, że przedsiębiorcy po zapoznaniu się z uwagami inspektorów oraz obowiązującym stanem prawnym, w zdecydowanej większości podejmowali z własnej inicjatywy działania naprawcze wobec kwestionowanych produktów (u 34 przedsiębiorców, tj. w 40,5 proc. skontrolowanych placówek stwierdzono nieprawidłowości, 33 z nich dokonało działań naprawczych). Uzupełnienie braków w oznakowaniu następowało w toku prowadzenia czynności kontrolnych przez inspektorów IH, często w porozumieniu z podmiotami odpowiedzialnymi za wprowadzenie tych produktów na rynek. Przedsiębiorcy, u których ujawniono wadliwe konstrukcyjnie meble do spania wycofywali je ze sprzedaży do czasu zakończenia postępowań administracyjnych lub też dokonywali ich zwrotu do producentów. W jednym przypadku, kontrolowany przedsiębiorca usunął samodzielnie wady w postaci niewłaściwie zamocowanych zszywek tapicerskich i bezpieczne produkty wprowadził do ponownego obrotu.

III. WNIOSKI I REKOMENDACJE

Kolejna kontrola mebli do spania wykazała, że na rynku mogą znajdować się produkty, które ze względu na swoją konstrukcję lub niewłaściwe wykończenie zagrażają konsumentom (zakwestionowano 24 partie mebli, co stanowiło 5,5 proc. wszystkich skontrolowanych partii produktów).

Do UOKiK przekazano 17 akt kontroli dotyczących 23 partii mebli. Do czasu sporządzenia niniejszej informacji z kontroli, wszczęto 13 postępowań administracyjnych w sprawie wprowadzenia na rynek produktów, które nie spełniają ogólnych wymagań bezpieczeństwa w odniesieniu do 21 partii produktów. Sprawy są w toku. W jednym przypadku trwają nadal czynności wyjaśniające, których wyniki zdecydują o ewentualnym wszczęciu postępowania administracyjnego. Natomiast z uwagi na brak podstaw do wszczęcia postępowania administracyjnego zakończono jedną sprawę.

Do organu nadzoru nie zostały przekazane akta kontroli dotyczące jednego kwestionowanego mebla z uwagi na to, że kontrolowany przedsiębiorca usunął wadę w toku prowadzonych działań kontrolnych (wadliwie zamocowane zszywki zastąpił nowymi, które nie wystawały poza płytę mebla, eliminując tym samym groźbę skaleczenia użytkownika).

Niezmiennie, zastrzeżenia budzi również prawidłowość oznakowania tej grupy produktów. W ponad ¼ skontrolowanych partii mebli do spania stwierdzono bowiem nieprawidłowości w tym zakresie (25,4 proc.). Najwięcej uchybień dotyczyło braku dołączonych instrukcji użytkowania (48,2 proc.) oraz zamieszczenia niekompletnych danych lub nieoznakowania danymi przedsiębiorcy wprowadzającego je na rynek (46,4 proc.). W 25,9 proc. zakwestionowanych partii produktów ujawniono z kolei niekompletne zapisy w instrukcjach użytkowania.

W porównaniu do wyników poprzedniej kontroli mebli do spania, przeprowadzonej w IV kwartale 2011 r. można zauważyć, że ogólny odsetek nieprawidłowości wzrósł. Pomimo, że skontrolowano o 3,2 proc. mniej placówek, to inspektorzy IH stwierdzili nieprawidłowości w o 22,2 proc. większej liczbie partii produktów aniżeli poprzednio. Ilość mebli, których konstrukcja mogła stwarzać zagrożenie dla użytkowników pozostała na zbliżonym poziomie. Obecna kontrola wykazała o 1 produkt wadliwy mniej niż kontrola wcześniejsza. Podwyższyła się natomiast znacząco liczba partii mebli, które posiadały braki w oznakowaniu, bo aż o 31,7 proc.

Rynek meblarski w Polsce jest zdominowany przez wytwórców krajowych, co poświadczają wyniki kontroli. Aż 94,3 proc. skontrolowanych mebli było produkcji krajowej. Niepokojący jest fakt, że niezmiennie są ujawniane w toku kontroli Inspekcji Handlowej meble, w tym przypadku używane do spania, które mogą stwarzać zagrożenie dla konsumentów. Świadczy to o tym, że niektórzy producenci przy wytwarzaniu swoich produktów nie przykładają należytej staranności do przestrzegania postanowień norm, które dotyczą wymagań krytycznych w zakresie bezpiecznych rozwiązań konstrukcji mebli.

Zważywszy na wyniki kontroli oraz na fakt, że skala ujawnionych nieprawidłowości o różnym charakterze utrzymuje się cały czas na wysokim poziomie jak najbardziej celowe jest kontynuowanie kontroli bezpieczeństwa mebli do spania w przyszłości.

Porady konsumenckie.

Konsument, kupujący meble do spania powinien zwrócić uwagę na to czy zastosowane rozwiązania konstrukcyjne mebli, w żadnej z przewidywanych sytuacji użytkowych, wynikających z funkcji mebla, nie zagrażają jego zdrowiu lub życiu, tj. m.in. czy:

- są stabilne, nie tracą swojej stateczności,
- ich dostępne krawędzie i narożniki są zaokrąglone lub ukosowane oraz pozbawione zadziórów ani nie są ostre oraz nie ma otwartych końców rur,
- masa części ruchomych, np. poduch i skrzyń tapczanów, foteli rozkładanych jest dostosowana do sił przeciętnego użytkownika,
- podnoszenie i opuszczanie poduch tapczanów i kanap odbywa się w sposób bezpieczny,
- nie ma szczelin, otworów, które spowodowałyby uwięźnięcie palców lub całych kończyn,
- odległość między elementami mogącymi poruszać się względem siebie, np. podczas rozkładania lub składania jest bezpieczna,
- jeżeli występują mechanizmy blokowania to działają one pewnie i nie ulegają niezamierzonemu zwolnieniu,
- górne łóżko piętrowe lub wysokie łóżko jest wyposażone w barierki zabezpieczające biegnące wokół łóżka, z wyjątkiem otworu dostępu, który jest umiejscowiony tylko na jednym dłuższym boku łóżka, a element umożliwiający dostanie się na górny poziom (drabinka, schody) są skonstruowane w sposób zapewniający bezpieczeństwo.

Konsument powinien również pamiętać, aby sprawdzić, czy do każdego kupowanego mebla została dołączona, sporządzona w języku polskim instrukcja opisująca zasady prawidłowego i bezpiecznego użytkowania, montażu i konserwacji.

Załączniki:

1. Zestawienie liczbowe wyników kontroli.

Opracowanie:
Agata Klusek-Dąbrowska
Departament Nadzoru Rynku
UOKiK